

PILF-mytt

PERSON- och LOKALHISTORISKT FORSKARCENTRUM OSKARSHAMN

Den kristna kalendern har 4000-åriga rötter

”Det var det andra året efter det år då Philippos segrade i hastighetslöpningen på Olympia”. Så försökte grekerna datera en historisk händelse. Tiden delades in i 4-åriga olympiader med år 776 f.kr. som utgångspunkt. Då lär de första olympiska spelen ha ägt rum. Romarna utgick i sin tideräkning från år 753 f.Kr, då staden Rom grundlades, medan judarna tog världens skapelse som utgångspunkt. Det var år 3 760.

Gregorius XIII

De gamla babylonierna var fascinerade av stjärnhimlen och blev föregångare inom den astronomiska vetenskapen. De skapade den första kalendern, och från dem har vi ärvt veckans indelning i 7 dagar, dygnets i 24 timmar, timmens uppdelning i 60 minuter och minutens i 60 sekunder. Även cirkelns uppdelning i 360 grader kommer från dem. De trodde att planeter och stjärnbilder var gudar, och därför har dessa gudanamn även hos oss.

En syrisk munk, Dionysios Exiguus, föreslog på 500-talet, att Jesu födelseår skulle vara år 1 i en ny kalender. Det accepterades så småningom. På 1500-talet arbetade man inom den katolska kyrkan med en ny kalender, som skulle överensstämja så noggrant som möjligt med det astronomiska året. Det gjorde man med hjälp av skottdagarna. År 1582 stadfäste påven Gregorius XIII *den gregorianska kalendern*. Den används nu av de flesta länder i världen.

Kallelse

PLF i Oskarshamn håller Årsmöte

i våra nya lokaler på Stengatan 16 A
lördagen den 20 februari kl. 10.00

Mötesförhandlingar

Följande val kommer att äga rum:

Ordförande på ett år, fyra styrelseledamöter på två år, två revisorer och en revisorsuppleant, valberedning på ett år (tre personer).

Sjömansliv

Sjökaptenen och sjömansprästen Roland Flemk berättar

Välkomna
Styrelsen

PLF:s styrelse och uppdrag under verksamhetsåret 2008/2009

Namn	Uppdrag	Telefon	E-post
Anders Thunberg	ordförande, redaktör	0491 - 76 64 11	anders.0491766411@telia.com
Sam Blixt	v. ordf., dataansv.	0491 - 151 28	sam.blixt@telia.com
Leif Rydström	sekreterare	0499 - 131 88	leif.rm@telia.com
Edith Carlsson	v. sekr., ansv. brevfr.	0491 - 930 14	elga@telia.com
Anders Rotviker	kassör	0491 - 620 11	anders.rotviker@telia.com
John-Olof Dillström	v. kassör	0491 - 919 22	j-o.d@hotmail.com
Britt Maria Ekstrand	ansv. för mailfrågor mm	0491 - 186 55	bm.ekstrand@telia.com
Birgitta Dahleman	biblioteksansvarig	0491 - 181 01	b.dahleman@hotmail.com
Ingvar Karlsson	styrelseledamot	0491 - 180 22	ikn@telia.com
Gunnar Håkansson	suppl., ansv.materiel	0491 - 175 83	gunnar.hakansson@telia.com
Morgan Corneteg	suppleant	0491 - 774 38	morgan.corneteg@telia.com
Vakant	suppleant		
Magnus Ekstrand	valberedning	0491 - 186 55	ekstrandmagnus@telia.com
Karin von Platen	valberedning	0491 - 159 71	karpla@speedmail.se
Ulla Yngwe	valberedning	0491 - 313 83	ulla.yngwe@telia.com

PLF-nytt, medlemstidning för Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn.

Utkommer fyra gånger per år. Upplaga 1 900 exemplar.

Manus till artiklar och andra skriftliga bidrag sändes till

PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

eller **E-postadress: anders.0491766411@telia.com**

PLF har också en hemsida **www.plfoskarshamn.se**

Bidrag kan också sändas till e-postadress:**info@plfoskarshamn.se**

Utdrag ur artiklar får göras med angivande av källa och författare.

PLF-nytt nr 93 utkommer den 14 april 2010

I redaktionen: Anders Thunberg (ansvarig utgivare). Övriga styrelsemedlemmar deltar i det redaktionella arbetet.

Ordföranden har ordet

Så får vi då skriva år 2010. Vi har lämnat det s.k. 00-decenniet bakom oss och glidit in i ett nytt 10-tal. Detta enligt den kristna kalendern. Bor man i ett annat land med en annan religion, får man ofta använda helt andra siffror.

Den kristna kalendern är emellertid den vanligaste och har anor, som är betydligt äldre än kristendomen. Den har sitt ursprung i de gamla flodkulturerna i Mellan-östen för ca 4 000 år sedan. De nya civilisationerna där behövde få ordning på tiden, och det behovet ökar ju mer civiliserat ett land är. Judar, greker och romare lärde sig mycket av äldre kulturer, och sedan förde de kunskapen vidare till oss.

I det nuvarande Irak bodde omkring 2 000 f.Kr. ett folk, som vi kallar babylonier. De levde i ett land, där nätterna var mörka och där stjärnorna glimmade ovanligt klart. Nätterna var också ljumma, och ofta låg man ute på natten och tittade upp mot himlen. Det stämde till undran och förundran. Det är nog ingen tillfällighet att flera världsreligioner har uppstått i de här trakterna.

De gamla babylonierna trodde, att gudarna uppenbarade sig på natthimlen, och att man kunde utläsa deras vilja och människors framtida öden på den gnistrande natthimlen. Så började vetenskapen att spira så smått, även om det var långt kvar till vår moderna vetenskap. Babyloniernas stjärnskådning kallar vi för astrologi, och det ämnet hör inte hemma i vetenskapens finrum. Det var först när grekerna försökte förklara världen med hjälp av sitt förnuft, utan att blanda in några gudar eller andra övernaturliga företeelser, som astrologin förvandlades till vetenskapen astronomi.

Babylonierna har emellertid lämnat outplånliga spår efter sig i vår kultur, och vi stöter dagligen på företeelser, som har sitt ursprung hos dem. Ofta har det med tid och tideräkning att göra. Varje gång du tittar på klockan gör de sig påmind. De använde sig inte av det 10-talsystem, som vi oftast använder oss av. De använde ett 60-talsystem. Det är därför som din klocka visar 60 sekunder och 60 minuter. Att cirkeln är indelad i 360 grader och en rät vinkel har 90 grader är också ett arv från deras 60-talsystem.

Från de gamla babylonierna har vi också ärvt veckans indelning i sju dagar. När de tittade upp mot himlen, såg de, att sju himlaljus rörde sig mer än andra. Det var solen och månen och de fem planeter, som de kände till. Eftersom de trodde, att det var gudar, som rörde sig uppe i rymden, så gav man planeterna gudanamn. Så är det fortfarande, även om vi har uppkallat dem

efter romerska gudar. Även veckodagarna fick namn efter gamla gudar, och här i Sverige har de flesta fått sitt namn efter våra nordiska gudar.

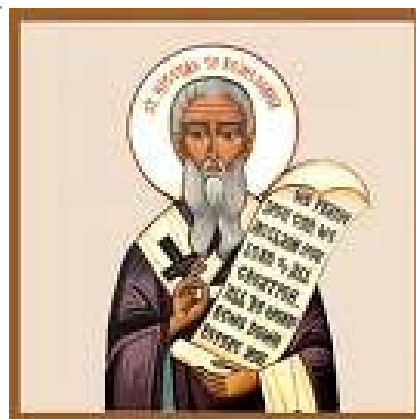
Judarna, som hade täta kontakter med babylonierna, inte minst under den babyloniska fångenskapen på 500-talet f.Kr., anammade den babyloniska tideräkningen. Grekerna tog till sig en del av den, men de antika olympiska spelen kom att spela en stor roll i deras tideräkning. Man indelade tiden i olympiader och en olympiad var på den tiden fyraårsperioden mellan två spel. De första olympiska spelen ägde rum år 776 f.Kr.. Det var ett krångligt sätt att datera en händelse. Romarna startade sin tideräkning år 753 f. Kr. Det var det året som Rom grundlades, ansåg man. Det året slog emellertid inte heller igenom som startår för en mer allomfattande kalender.

Under den tidiga medeltidens förvirrade år visste man alltså inte med säkerhet, vilket årtal man skulle datera sina skrivelser med, eftersom det inte fanns något startår i deras kalender. Omkring år 535 satt det emellertid en from munk i ett kloster i Syrien och grubblade över problemet. Då fick han en lysande idé. Startåret för en kristen kalender skulle naturligtvis vara Jesu födelseår. Det gällde bara att räkna ut vilket år han var född. Efter mycket räknande och grubblande fick han fram ett årtal och började plädера för detta som startår för en ny kristen kalender. Det skulle dröja många år innan hans förslag accepterades i hela den kristna världen, men så småningom stadfästes det av påven. Först senare har man kommit underfund med att munken räknade fel på minst fyra år. Troligen föddes Jesus sju år före Kristi födelse.

Ytterst är det alltså den fromme munken Dionysios Exiguus från Syrien som har bestämt, att vi i år ska datera våra papper med siffran 2010.

Gott Nytt År alla PLF-are!

Anders Thunberg

Dionysios Exiguus sådan han framställs i hävderna

Verksamhetsberättelse för PLF, Oskarshamn, år 2009

Föreningens styrelse

Anders Thunberg, ordförande, redaktör
Sam Blixt, v. ordf., dataansvarig
Leif Rydström, sekreterare
Edith Carlsson, v. sekr., ansvarig för brevfrågor
Anders Rotviker, kassör
John-Olof Dillström, v. kassör
Britt Maria Ekstrand, ansv. för mailfrågor mm
Birgitta Dahleman, suppl., biblioteksansvarig
Ingvar Karlsson, styrelseledamot
Gunnar Håkansson, suppl., ansv. för materiel
Morgan Corneteg, suppleant
En styrelseledamot har avlidit under året.

Revisorer

Mattias Karlsson, sammankallande, Inga-Lill Björkman samt revisorsuppleant Bernt Johansson.

Valberedning

Magnus Ekstrand, sammankallande, Karin von Platen och Ulla Yngve

Styrelsemöten

Styrelsen har haft fyra ordinarie protokollförda styrelsemöten och sex icke protokollförda arbetsmöten.

Allmänna möten

20090214 - Årsmöte

på Stengatan 16 A, Oskarshamn. Efter mötet berättade Sam Blixt om sin resa i USA:s svenskbygder.

20090502 - Föreningsmöte

på Stengatan 16 A, Oskarshamn. Efter mötet berättade Anders Thunberg om sin resa till Jordanien

20090905 - Föreningsmöte

på Stengatan 16 A, Oskarshamn. Efter mötet berättade Herbert Weinsjö om Mörtfors historia.

20091114 - Föreningsmöte

på Stengatan 16 A. Efter mötet berättade Per-Olof "Polle" Carlsson om personer i Mönsterås och om Mönsterås i gamla tider.

Släktforskardagarna

för år 2009 ägde rum den 21-23 augusti i Falköping. PLF var som vanligt representerat med en manstark trupp och deltog i riksstämman med tre ombud. Vi var representerade även på ordförandekonferensen, redaktörskonferensen och cirkelledarkursen. Intresset var mycket stort både från massmedia och från allmänheten, vilket avspeglades i antalet sålda CD-skivor, böcker och tidskrifter vid vår monter.

Medlemsantalet

Antalet medlemmar var vid årsskiftet 2009 - 2010 cirka 1 600 st. PLF tillhör därmed en av de större släktforskarföreningarna i Sverige.

Medlemsbladet PLF-nytt

har under året utkommit med fyra nummer och med Anders Thunberg som redaktör.

Tidningen trycks i 1 900 exemplar. Huvudansvaret för distributionen har Birgitta Dahleman.

Ekonomi

PLF:s ekonomi är mycket god tack vare en framgångsrik försäljning av våra CD-skivor. Den ekonomiska förvaltningen presenteras separat.

Kulturnatten i Oskarshamn

Den 6 november gick den sedvanliga kulturnatten av stapeln i Oskarshamn och PLF, som höll till på Biblioteket, representerades av Sam Blixt, Britt Maria Ekstrand, Ingvar Karlsson, Anders Rotviker och Anders Thunberg. Där presenterades våra släktforskarprogram, och där kunde man också köpa våra böcker och CD-skivor.

Övriga framträdanden, då PLF presenterat sig för allmänheten

Släktforskningens dag den 21 mars, då PLF kunde visa upp sina nya lokaler på Stengatan.

Hornmarknaden den 11 juli och Virserums marknad den 31 juli.

Måndagskvällarna

Våra lokaler har stått öppna för allmänheten under 24 måndagskvällar. Då har det också funnits instruktörer till hands, som hjälpt till med sökning i olika databaser. Antalet besökande till dessa kvällar har ökat det senaste året.

Torsdagseftermiddagar

Varje udda torsdagseftermiddag har lokalerna också varit öppna för allmänheten och personal har funnits till hands för den som behövt hjälp.

Bouppteckningsgruppen

under ledning av Britt Maria Ekstrand träffas varje tisdag förmiddag. Den arbetar också med rättningar till PLF:s CD-skivor.

Onsdagsgruppen

under ledning av Sam Blixt håller på med registrering av församlingsböcker för år 1930.

Fotografering

av dödeböcker i Vadstena har skett under året. Det materialet datoriseras och kommer att läggas in i våra kommande CD-skivor.

Våra lokaler

PLF är numera väl försett med ändamålsenliga lokaler. Vår gamla arbetsstuga vid Stora Torget disponerar vi fortfarande. Den används främst som lagerlokal. Nästan all aktivitet är nu förlagd till de nya lokalerna på Stengatan. Dessa är väl utrustade med de apparater och det material, som behövs för en framgångsrik släktforskning.

Ny version av CD-2 utgiven

Under året har PLF givit ut en ny version av CD-2. Antalet födda, vigda, döda har utökats med 25% och antalet församlingar med 20.

CD-ansvariga

Ansvarig för produktionen av våra CD-skivor är Morgan Corneteg, medan Britt Maria Ekstrand svarar för statistik och utskick.

Databasen

Vår databas är en grundpelare i PLF:s verksamhet. Den har gett föreningen både god ekonomi och många medlemmar. Antalet poster är nu över 4 200 000 och därmed en av Sveriges största. Den utökas hela tiden. Flera grupper och enskilda personer arbetar med att lägga in nya poster, så att nya versioner av CD-skivorna kan framställas inom en förhoppningsvis icke så avlägsen framtid. Vi behöver dock hjälp av flera registratorer och även kontrolläsare.

PLF kommer också att arbeta med CD-skivor för husförhörslängder samt in- och utflyttade.

TIDSPLAN FÖR 2010

År	Vecka	Dag	Tid	Verksamhet	Lokal
2010	6	13/2	10.00	Årsmöte	Stengatan
	13	31/3	18.00	Styrelsemöte	Stengatan
	15	14/4		PLF -nytt nr 93	Stengatan
	18	8/5	10.00	Föreningsmöte	Stengatan
	30	28/7	18.00	Styrelsemöte	Stengatan
	33	11/8		PLF -nytt nr 94	Stengatan
Släktförskardagarna i Örebro den 27 – 29 augusti					
	36	11/9	10.00	Föreningsmöte	Stengatan
	41	13/10	18.00	Styrelsemöte	Stengatan
	43	27/10		PLF -nytt nr 95	Stengatan
	46	20/11	10.00	Föreningsmöte	Stengatan
2011	2	12/1	18.00	Styrelsemöte	Stengatan
	4	26/1		PLF -nytt nr 96	Stengatan
	7	19/2	10.00	Årsmöte	Stengatan

Arbetsmöten den 4/3, 6/5, 3/6, 1/7, 25/8, 2/9, 7/10, 4/11, 2/12, 2/2(2011).

Vill du veta mer om PLF?

Besök vår hemsida: www.plfoskarshamn.se

Här kan du få en detaljerad beskrivning av innehållet i vår databas.

Du kan också läsa alla PLF-nytt, som kommit ut sedan 1987.

Och mycket, mycket annat!

Hur orkade Du, Johanna Juliana?

Min farfars mormor Johanna Juliana Nilsson, 1819-1888

En fantasi byggd på tillgängliga fakta

Jag står vid Din gravsten på Kristvalla kyrkogård och undrar, hur orkade Du leva med alla Dina sorger, kära farfars mormor. Hurudan var Du som människa? Alla pengar Du lånade till Dina barn tyder på ett gott hjärta, var det så? Där vilar Du, nära sextionio år gammal, tillsammans med Din Jonas; det var nog skönt att få ro till slut. Du har Din mor och flera barn och barnbarn bredvid Dig, i ett särskilt kvarter nära kyrkan, skuggat av ståtliga tujor. Det syns att det inte är vilka som helst som ligger här. Nog lämnade Du både gods och gull efter Dig. Men hur mådde Du i hjärtat, när Du drabbades av slag den där augustidagen 1888 och ”afled stilla”?

Bouppteckningen efter Johanna Juliana visar två gårdar och en lägenhet och att boets behållning blev 72 000 kronor. ”Osäkra fordringar” på 48 000 tas inte upp, de var förskott på arv till några av barnen. Det skulle egentligen avräknas från deras arvslott. Men ”det kan inte utrönas nu, om de till någon större eller mindre del kan komma boet tillgodo eller i skiftningen, synnerligen som flere av angivne hemföljdstagare* avlidit, vistas på okänd ort eller gjort konkurs.” Fem söner och fyra döttrar finns kvar i livet. Av dem vistas en son och en dotter på okänd ort. På okänd ort finns också fem av de sju barnbarn som tidigt blivit moderlösa, när Johannas döttrar dött.

** De som fått förskott på arv.*

Johanna växte upp på Branthult, en stor gård i Kråksmåla socken i Småland, tillsammans med en halvsyster och en äldre bror samt åtta yngre syskon. De två yngsta föddes samma år som hennes egna första och tredje barn. Johannas far Nils Carlsson hade många präster i släkten. Han var bonde, nämndeman, ålderman, kyrkvård och kvarnägare – en aktad man, som också tagit hand om flera syskonbarn. Han gifte sig för tredje gången 1856 och skaffade sig ett pappersbruk det år Johanna fick sitt elfte barn.

Nyårsdagen 1837 rustas det till bröllop i Branthult. Äldsta dottern skall vigas vid Jonas Andersson från Bönemåla, Bäckebo, några mil söderut. Han är sex år äldre och skall så småningom bli lantbrukare med stora gårdar, rusthållare, nämndeman och ålderman. Bönemåla är också en stor gård, som ägts av Jonas farfar, som var smed, ett yrke med status. Den unga bruden, sjutton år och tre månader, står där så högtidlig i sin bästa klänning. Krona bär hon inte utan ett rött

Johanna Juliana Nilsson
1819-1888

band i håret, broderat med blommor och pärlor.

Hon pressar fram ett leende mot sin brudgum. Vad är det som väntar? Bröllopet blev snabbt bestämt. Hade det blivit något äktenskap om inte ett nytt litet liv gett sig tillkänna? Släkt och bekanta från granngårdarna sorlar och skrånar. Alla skall ha sin beskärda del av drickat. De många förningsgåvorna är framdukade på flera bord, och de duktiga matmororna ropas fram för att visa upp, vad de har åstadkommit och få beröm. Prästen öppnar dansen med bruden. Hon rodnar och snubblar, mår illa, vill dra sig tillbaka. Men först måste brudparet visas upp för gårdens folk och alla nyfikna som samlats.

I juni föds Anette. Johanna sitter i sin säng och ängslas att något ska hända barnet, innan faddrarna kommer hem med flickan från kyrkan, där hon upptagits i församlingen. Själv får hon inte komma dit förrän hon ska kyrktas sex veckor efter för-lossningen. Hon längtar efter gudsordet.

Fjorton barn till skulle Johanna få, det sista när hon var fyrtiosju år. Kunde Du tänka Dig, Johanna, att Du troligen inte skulle få sova en ostörd natt på de närmaste dryga trettio åren? Med tanke på allt som hände, kan man undra, hur det blev med nattsömnerna även längre fram.

Det unga paret bor kvar i Johannas barndomshem ytterligare några år. Johanna får följa mor och tjänarinnor i spåren för att lära sig ta hand om ett stort hushåll. Två döttrar till föds där. Sedan blir det dags att flytta till eget hem, den stora gården Hinshult, som också kallas säteri mellan Branthult och Bönemåla. Den ligger vackert med stora ägor. De mäktiga träd som nu skuggar gårdsplanen, kanske Du varit med och planterat dem? Äntligen kommer den son som Jonas sett fram emot, Thure! Men två år därpå kommer första slaget, lilla Sofie, sex år, dör. En stor smärta, men Johanna hinner inte gå in i den, för en vecka senare sätter värkarna igång och ännu en flicka föds.

Johanna är nu tjugosex år. Under de närmaste tolv åren föder hon sju barn, varav en son veckogammal fick flytta hem till Gud. Många är de nätter Johanna vakar över sjuka barn. Får ett barn kikhosta, får många kikhosta. Undervisning skall barnen ha, och konfirmeras skall de. Hennes egen hälsa är inte alltid den bästa. Mor, mormor och farmor dör, och far gifter om sig. Överallt krävs att hon ska vara med, styra och ställa, äldsta dottern som hon är.

Johanna är inte bara mor, hon är också husmor på en stor gård med många pigor och drängar. När Jonas inte är tillstädes, får hon ta över ansvaret för gårdens skötsel. Familjen är välbärgad, men det innebär inte att man lever på stor fot. Johanna är en duktig och sparsam husmor, som på bästa sätt tar vara på hemmets tillgångar. Sällskapslivet mellan traktens stora gårdar är rikt. Johanna orkar inte alltid delta själv, men gästbud och ostagillen har de.

Maka är hon också. Jag undrar om det är med glädje hon tar emot Jonas i sängen. Hur har de det till vardags? Hur klarar hennes kropp femton förlossningar och kanske missfall?

År 1857 blir det dags för första bröllopet i Johannas och Jonas hem. Äldsta dottern Anette står brud, och första barnbarnet föds året därpå. Samma år händer det något stort. Den rike patron Rosander på Fager-

hult friar till nästa dotter, Dorothea, en av ”de vackra flickorna på Hinshult”. Men hon är kär i en länsman och ryggar inför ålderskillnaden. Friaren är ju nästan lika gammal som hennes far! Johanna skriver en lapp till sin dotter: ”Vill du inte komma till himmelen redan på jorden?” Dorothea ger med sig, men ack, det rådet måtte Johanna ha ångrat resten av sitt liv!

Johanna kan fira sin fyrtioårsdag 1859 tillsammans med Dorothea och hennes förstfödde, Bror Axel. Under de närmaste åren föder hon själv ytterligare tre barn medan de båda döttrarna får sex. Men i juli 1862 dör Anette i barnsäng och lämnar två småpojkar efter sig. Året därpå i januari dör den sextonåriga dottern Johanna. Gravöl följs av kristningsöl; mamma Johanna går i svart, när barn nummer fjorton föds i april. Svart är det också i hjärtat. Herren gav och Herren tog.

År 1866, när den sista kommer till världen, står det illa till ekonomiskt hos Dorothea och Axel Fredrik. Johanna får svårt med mjölken till den lilla av ängslan för Dorothea. Jonas försöker rädda Axel Fredrik, men är nära att själv mista en gård. Året därpå är konkursen ett faktum, och Jonas förlorar mycket pengar. Dorothea med familj måste lämna två av sina stora gårdar och föder barn nummer fem under knappa förhållanden. Barnsängarna, de ekonomiska bekymren och den hårda, dominerande maken tär på Dorotheas krafter.

Johanna lider med sin dotter och barnbarnen. Hon och Jonas bjuder familjen till sig att fira jul på Hinshult. Hennes egna små och barnbarnen leker tillsammans, men stämningen är dämpad. Dorothea kämpar för sitt liv i nervfeber och tyfus. Annandag jul 1868 ger hon upp, tjugosju år gammal. Fem barn, nio till ett år gamla, blir moderlösa. Johannas yngsta är två år. Hon förmår inte ta hand om barnbarnen också, och dessutom har hon svårt för mågen, Axel Fredrik. Men ängslas för barnen gör hon. Hur ska det gå för dem under den stränga faderns och gamla farmors vård? Hon är sjuttiofyra och har inte haft barn på över femtio år. Tjänare är det inte tal om. Vad Jonas och Johanna tycker om Axel Fredrik kommer fram tre år senare, då de skriver ett ömsesidigt testamente med ett extra stadgande, att det arv som Dorotheas barn skall få efter dem inte får förvaltas av barnens far!

Jonas och Johanna säljer Hinshult 1872 och flyttar med de yngsta barnen till Ödebo nära Kalmar, där de också äger Elverslösa gård och ”lägenhet”, det vill säga en bostad utan

Kristvalla kyrkogård

i mantal satt jord, i Tyska bruket. Under åren som följer gifter sig barnen, många barnbarn föds, några dör, en dotter blir änka, en dör tjugoåttio år gammal. En son och en dotter ger sig inte till känna. Sönerna Alrik lånar 2000 och Anton 5000 kronor av föräldrarna mot revers.

Dorotheas föräldralösa mellandotter Johanna Charlotta, Hanna, emigrerar till "Norra Amerika" som sjuttonåring.

"Hur ska det gå för flickan i det stora landet? Kommer jag någonsin att få se henne igen?" undrar Johanna. Hannas systrar Lydia och Annette bor nu hos morföräldrarna men följer system över Atlanten 1882 och 1886. De tycks inte ha hört av sig till morföräldrarna, för när Johanna dör två år senare, är deras vistelseort okänd.

Många, många kvinnor världen över har haft liknande öde som Du, och under betydligt mycket svårare förhållanden, men ändå: Hur orkade Du, Johanna Juliana?

Jonas Andersson 1813-1900

Ännu en dotter dör innan Jonas går bort 1900. Då har sonen Göran Elis som vistades på okänd ort, återkommit och tar hand om egendomarna. Dottern Ida Juliana som blivit änka hushållar åt sin far. Dessa båda uppger boet. Döttrarna Sara Maria och Ingrid Charlotta bor i USA. Fem barnbarn vistas fortfarande på okänd ort och Bror Axel hör inte av sig, trots att han

erkänt mottagandet av kallelsen till bouppteckning. Boets behållning är 64 500 kronor.

Tacksam för ytterligare uppgifter och ev. rättelser.

Gitt Rosander Gerhardsson

Sollentuna

08-92 02 66, gitt.rosander@swipnet.se

Källor:

Uppgifter från Familjebibeln

Kyrkböcker

Handlingar i Axel Fredriks Rosanders konkurs 1867/Landsarkivet i Vadstena

Jonas Anderssons och Johanna Juliana Nilsdotters testamente 1871/Landsarkivet i Vadstena

Tillkännagivande av dödsfall för Johanna Juliana Nilsson 1888

Bouppteckningar för Johanna Juliana Nilsson, 1888, och Jonas Andersson, 1900/Landsarkivet i Vadstena

Uppgifter ur Emigrantregistret, förmedlade via "Rötter"

A. Bringéus: Livets högtider

Länsmuseet i Kalmar (brudklädsel)

Muntliga uppgifter från 1957, förmedlade genom papper, återfunna 2006

Familjetraditioner

Nya medlemmar i PLF

2750	Anita Mellqvist	Skanstorget 6	411 22	GÖTEBORG	
2751	Anna Haak	Stamstigen 12	181 47	LIDINGÖ	08-701 98 82
2752	Per-Olov Karlsson	Gärdesvägen 5	385 41	BERGKVARA	0486-206 75
2753	Bengt Schultz	Vårdalavägen 7	230 41	KLÅGERUP	040-59 90 29
2754	Nils Råberg	Apelsingatan 89	426 54	VÄSTRA FRÖLUNDA	031-29 41 95
2755	Hasse Svensson	Hagebovägen 21	572 61	OSKARSHAMN	0491-834 57
2756	Gösta Olsson	Götebo 1	572 95	FIGEHOLM	091-321 49
2757	Olof Bergqvist	Snickaregatan 26 B, 1 tr	577 32	HULTSFRED	0495-108 88
2758	Karl-Erik Gottfridsson	Norrtornsvägen 1	572 32	OSKARSHAMN	
2759	Sam Gustafsson	Hantverksgatan 23 B	572 34	OSKARSHAMN	0491-182 63
2760	Irène Sellén	Bävervägen 16	361 32	EMMABODA	0471-133 55
2761	Lars Ohlsén	Flädervägen 36	194 64	UPPLAMDS VÄSBY	08-590 334 35
2762	May Hedeland	Holmen Södra 8	516 83	RÅNGEDALA	033-27 92 13
2763	Solveig Mårtensson	Toppmyra Överbo 6	755 91	UPPSALA	

14 nya medlemmar efter PLF-nytt nr 91

Antalet medlemmar i PLF är nu 1 582

USA-resan till New York i oktober 2009

Den största anledningen till att jag ville besöka New York var, att jag inte varit i New York tidigare och att min kusin Kicki bor där. Både min fru och mina barn har besökt henne, barnen dessutom flera gånger. Jag ville även besöka Carol Nord i Jamestown, som jag varit i mejlkontakt med för några år sedan.

Resan började på Arlanda den 16 oktober på förmiddagen. Planet anlände till Newark i Jersey kl. 15.00 samma dag, New York-tid. Jag sov över hos min kusin, men gick upp kl. 03.00 och flög från J F Kennedy kl. 06.00, först till Washington och därifrån vidare till Buffalo i västra delen av staten New York. Där hämtade Jack Nord med fru Carol och hennes kusin, Norman Carlson mig.

Vi fortsatte upp till Niagara, där vi lämnade Norman, som inte hade pass för att åka över gränsen till Kanada, det gjorde däremot makarna Nord och jag, för att se Niagara Falls. Niagarafallen är enormt fantastiska både från kanadasidan och amerikansidan. Man kunde se skummet från fallen redan från flygplanet strax innan landningen i Buffalo.

Jag bodde hos Carol och Jack två nätter, på söndagen åkte jag med Carols kusin Norman Carlson, runt Chautauqua Lake, en insjö i västra delen av staten New York. Den turen var mycket intressant, vi såg bland annat en gammal hjulångare. Vi tittade även på Fenton History Center i Jamestown, där Norman hade hand om insamlingen av gamla verktyg, maskiner och andra föremål till museet.

Jamestown var bosättningsplats för en stor del av

Manhattan med Central Park

svenskarna som bosatte sig i staten New York. Carols förfäder kom samtliga från Småland och Östergötland och alla bosatte sig i Jamestown, med omnejd. Landskapet är mycket varierande som i Småland, liksom landskapet i södra Minnesota, som jag besökte november 2008. Man förstår varför svenskarna gärna bosatte sig på dessa platser i första hand, de kände sig som de vore hemma i Sverige.

Hjulångare på Chautauqua Lake

På måndagen den 19 oktober flög jag tillbaka till New York City och hade en mycket fin flygtur över hela staten New York, men i synnerhet inflygningen över Manhattan.

I början av veckan besökte jag många kända platser på Manhattan, både till fots, med guidad busstur och reguljära bussar samt tunnelbanor, en ovanlig tur var linbanan över till Roosevelt Island öster om Manhattan.

Jag besökte Rockefeller Center, The New York Public Library, Ellis Island, Frihetsgudinnan, Empire State Building, Central Park, Svenska Kyrkan, FN-huset, World Trade center, Ground Zero, Bronx, Brooklyn med flera platser.

För just släktforskning var The New York Public Library den mest intressanta platsen, med mycket vänlig personal, och låg kostnad för att göra utskrifter från dator direkt till skrivare, även om man första gången fick skriva många blanketter, både för att använda dator, skrivare och papper. Varje sida kostade inte mer än 10 cent eller sjuttio öre.

De flesta jag pratade med i New York, visste inte att

stadsdelen Bronx fått sitt namn efter en smålänning, Jonas Jonsson Bronk, från Sävsjötrakten. Han kom redan i början av 1600-talet till New York och köpte några tunnland. Detta område kallades först Bronks land, men senare blev det Bronx.

Jag är mycket nöjd med resan, och liksom 2008 var svenskättlingarna mycket gästvänliga.

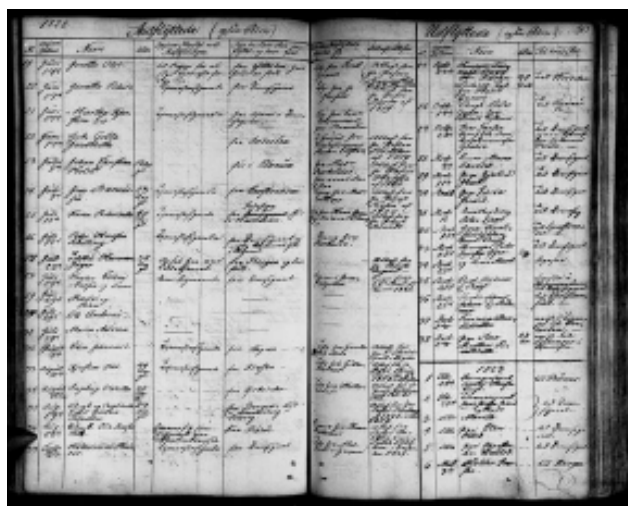
Sam Blixt

Hjälp oss med registrering och kontrolläsning!

Den senaste tiden har ytterligare församlingar tillkommit framförallt i Östergötlands men även Jönköpings län, tack vare nya medhjälpare. De har kontaktat oss och varit villiga att överlämna sina Excel-filer till gagn för både PLFs databas och den nya versionen av Namn åt de döda, och därmed till nästan alla släktforskare.

I samband med detta vädjar vi till medlemmar och övriga intresserade att hjälpa till med registreringen och/eller kontrolläsningen av födda, vigda, döda mm.

Vi önskar ännu flera medhjälpare, som kan bidra med uppgifter. Detta gör databasen ännu värdefullare för PLFs medlemmar och övriga släktforskare. Det är för mig och många andra svårt att förstå att inte flera hjälper till. Vi var redan på 1980-talet med några hundra medlemmar, ett hundratal som jobbade med registreringen av födda, vigda och döda. I dag har vi nästan 1 600 medlemmar. Trots detta är vi inte mer än ett hundra-

tal som jobbar med registreringen idag.

De som inte har tillgång till mikrokortsläsare, men har DVD-läsare får låna fotograferade filer på DVD-skivor från PLF. Vi behöver även kontrolläsare, för att nya versioner av CD-skivorna ska bli ännu bättre. Vi har tagit fram ett speciellt format för registrering av döda, detta gör att uppgifterna för döda under 1900-talets början kan användas både för PLFs databas och 'Namn åt de döda'.

Kontakta Sam Blixt!

Enorm kunskapskälla görs tillgänglig för allmänheten

I Fränstad, i Västernorrlands län, nära Sveriges geografiska mittpunkt, ligger MKC. Det ska utläsas Mediakonverteringscentrum. Här har man under tio års tid digitaliserat landets kyrkböcker. När det arbetet är färdigt år 2013, har man klarat av 110 miljoner sidor. Dessutom har man digitaliserat en mängd lantmäteridokument.

Nu har man fått ett nytt stort uppdrag, som kommer att sysselsätta 14 personer under tre års tid. Alla dagstidningssidor, som finns på Kungliga biblioteket, det rör sig om 110 miljoner, ska digitaliseras. De äldsta är från 1645. De är emellertid mycket sköra. Digitalisering är enda chansen, att göra dem tillgängliga för allmänheten.

Nytt eller uppdaterat efter PLF-nytt nr 91

Datum	Församling	Kod	Födda	Vigda	Döda	Inflytt.	Utflytt.	Husf.
20091227	Algutsrum	ALG			1901-1920			
20091008	Alseda	ALS			1783-1799			
20091002	Askeby	ABY		1808-1867				
20091109	Bäckaby	BÄY			1881-1894 1921-1936			
20100103	Bäckebo	BÄC	1879					
20091227	Böda	BÖD			1901-1920			
20091226	Fliseryd	FLI	1879					
20091226	Frödinge	FRÖ			1935-1946			
20091008	Fågelfors	FÅG						1930
20091118	Gistad	GIS		1796-1832				
20091228	Gräsgård	GRÄ			1901-1920			
20091226	Gårdslösa	GÄL			1901-1919			
20091029	Hägerstad	HÄG			1950-1969			
20091228	Högsby	HÖG				1865-1873	1865-1870	
20091109	Kalmar Stadsf.	KST	1898-1899					
20091106	Karlstorp	KAT			1927-1930			
20091012	Källa	KÄL	1843					
20091029	Kättilstad	KÄT			1950-1970			
20091106	Köping	KÖP			1898-1946			1930
20091227	Lemnhult	LEM			1921-1936			
20091019	Löt	LÖT			1898-1971			
20100109	Madesjö	MAD		1721-1722				
20091201	Mellby	MEL			1900-1938			
20091129	Myresjö	MYR			1921-1936			
20091018	Mörbylånga	MÖL			1895-1971			
20091026	N. Möckleby	NMÖ			1900-1971			
20100111	Oskar	OSC	1860-1865					
20091126	Oskarshamn	OSK				1895-1897 1908-1910		
20100108	Ryssby	RYS			1846-1849			
20091112	Rystad	RST		1801-1856				
20091226	S. Möckleby	SMÖ			1898-1971			
20091026	Segerstad	SEG			1898-1949			
20091227	Skirö	SKI		1898-1901	1898-1899			
20091026	Smedby	SME			1898-1949			
20091130	Tidersrum	TID			1901-1930			
20091126	Vissefjärda	VIS			1929 1932 1934 1940			
20100108	Vårdsberg	VÅR	1790-1818	1790-1829				
20091007	Västra Ed	VED			1900-1946			
20100110	Västra Eneby			1884-1894				
20091226	Västra Ryd	VRY			1901-1949			
20100110	Åby	ÅBY			1947-1970			
20091005	Ökna	ÖKN						1930

Antalet poster i databasen i slutet av januari 2010 är över 4 221 000.

Välkommen till våra lokaler på Stengatan 16 A

Ingång från gaveln mot Kyrkogårdsgatan
måndagar 18.00 – 20.00

Ansvariga:

1/2 Sam Blixt och J O Dillström	15/3 Sam Blixt och J O Dillström
8/2 Edith Carlsson och Birgitta Dahleman	22/3 Edith Carlsson och Birgitta Dahleman
15/2 Britt Maria Ekstrand, Gunnar Håkansson	29/3 Britt Maria Ekstrand, Gunnar Håkansson
22/2 Ingvar Karlsson och Anders Rotviker	12/4 Ingvar Karlsson och Anders Rotviker
1/3 Morgan Corneteg och Leif Rydström	19/4 Morgan Corneteg och Leif Rydström
8/3 Anders och Anne-Charlotte Thunberg	26/4 Anders och Anne-Charlotte Thunberg

Britt Maria Ekstrand hjälper också till varje måndag.

Vi håller öppet även torsdagar kl. 14.00-16.00 varje udda vecka med början den 4/2.

Brevfrågor på databasen sänds till
PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN

Tel. Arbetsstugan 0491-76 08 78

Telefontider till PLF-lokalen:
Tisdagar 9-12

Plusgironummer 40 09 38-7
Bankgironummer 386-0475
E-post: info@plfoskarshamn.se

Du kan också skicka dina frågor via vår hemsida, som du når med adressen

www.plfoskarshamn.se.

I **Databas** hittar du vårt elektroniska formulär.

Eller direkt med frankerat kuvert (2 x 6 kronor) till

PLF, Box 23, 572 21 Oskarshamn

Tel. 0491-76 08 78

Edith Carlsson, Kumlemar 304

380 53 FLISERYD Tel. 0491-930 14.

Kostnader för brevfrågor

Vi tar **40 kronor per svar** enligt det särskilda frågeformuläret eller för brev med max fem frågor.

Vi tar **80 kronor för samma tjänster** till icke medlemmar.

Sänd också med ett
frankerat svarskuvert (2 x 6.00 kr = frimärke)!

Avgifterna för svar på brevfrågor kan sändas in via postgiro eller på annat sätt.

Ange på frågeblanketten Du sänder in, vilket av betalningssätten som använts. Om pengarna sänds via postgiro, så meddela på talongen, vad pengarna är avsedda för. Det kan ibland uppstå missförstånd om detta.

Avtal utökar PLF:s databas

PLF har ingått ett avtal med Tjust Släktforskarförening, där TSF förbinder sig att leverera material till PLF:s databas.

Avtalet började gälla den 1 januari.

Demonstrationer av släktforskning med hjälp av CD-skivor, Internet mm

Kulturnatten, Biblioteket

Oskarshamn den 6 november.

Sam Blixt, Britt Maria Ekstrand, Ingvar Karlsson, Anders Rotviker och Anders Thunberg.

Glöm inte medlemsavgiften

I denna tidning finns ett inbetalningskort till dem, som ännu inte har betalt den.

Motioner till årsmötet

Välkommen med motioner till årsmötet. De skall enligt stadgarna ha kommit till styrelsen senast två veckor före årsmötet.

Välkommen till årsmötet!

den 20 februari!

**Nästa nummer av PLF-nytt
kommer ut den 14 april 2010**